

**ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД міста КИЄВА 01601, м. Київ, вул.
Болбочана Петра 8, корпус 1 П О С Т А Н О В А**

І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И

м. Київ

25 травня 2016 року

№ 826/26538/15

Окружний адміністративний суд міста Києва у складі колегії суддів: головуючого судді Келеберди В.І., суддів Данилишин В.М. Качура І.А. розглянувши у письмовому провадженні адміністративну справу

за позовом ОСОБА_1 до Кабінету Міністрів
України про визнання протиправним та скасування рішення, зобов'язання
вчинити дії **ОБСТАВИНИ СПРАВИ:**

ОСОБА_1 звернувся до суду з позовом до Кабінету Міністрів України про:

- визнання протиправними дії Кабінету Міністрів України щодо встановлення у Постанові Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2015 року №731 "Про підвищення оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери" розміру посадового окладу (тарифної ставки) працівника 1 тарифного розряду для розрахунку з 1 вересня 2015 р. у штатному розписі посадових окладів (тарифних ставок, ставок заробітної плати) працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери на рівні 1012 гривень;

- визнання нечинними п. 1, 2 Постанови Кабінету Міністрів України "Про підвищення оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери" від 16 вересня 2015 р. № 731 у зв'язку з їх невідповідністю ч. 3 ст. 96 Кодексу законів про працю України, ч.3 ст.6 Закону України "Про оплату праці", що є порушенням ч. 3 ст. 113 Конституції України;

- зобов'язання Кабінету Міністрів України визначити умови розміру посадового окладу (тарифної ставки) з урахуванням вимог ч. 3 ст. 6 Закону України "Про оплату праці", ч.3 ст.96 Кодексу законів про працю України та встановити розмір посадового окладу (тарифної ставки) працівника першого тарифного розряду, який використовується для формування посадових окладів (тарифних ставок) працівників усіх тарифних розрядів "Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери" (Додаток 1 до Постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. №1298) на рівні, що перевищує мінімальну заробітну плату.

В обґрунтування позову позивач зазначає, що перебуває у трудових відносинах з Львівським національним університетом імені І. Франка, який є державним навчальним закладом, а фінансування його діяльності, у тому числі виплата заробітної плати працівнику здійснюється з Державного бюджету України.

Також позивач вказує, що на його думку, ухвалюючи Постанову № 731 "Про підвищення оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери" від 16 вересня 2015 року, Кабінет Міністрів України вийшов за межі своїх повноважень у сфері визначення умов розміру оплати праці працівників бюджетної сфери, закріплених ст. 8 Закону України "Про оплату праці". Позивач у заяві наводить законодавчі обґрунтування, що формування тарифної сітки та розміру посадового окладу працівника на основі будь-якої іншої сталої величини, нижчої ніж законодавчо визначена мінімальна заробітна плата суперечить принципам самої тарифної сітки та грубо порушує трудові права працівника, гарантовані законами.

Відповідач проти позову заперечив, з підстав викладених у письмових запереченнях, які долучено до матеріалів справи та з яких вбачається, прийняття оскаржуваної постанови відбувалось у відповідності до вимог чинного законодавства, в межах своїх повноважень та у спосіб, що передбачений Конституцією України, а тому жодним чином не порушує прав та інтересів позивача у справі. Вказав, що Постанова КМУ №731 "Про підвищення оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери" від 16 вересня 2015 року забезпечує поступове підвищення посадового окладу працівника першого тарифного розряду, а відтак, і посадових окладів інших працівників.

Також, відповідач наводить посилання на Рекомендації №R (80) 2 Комітету міністрів Ради Європи щодо дискреційних повноважень, відповідно до яких адміністративний орган, приймаючи рішення, може здійснювати з певною свободою розсуду.

В судовому засіданні відповідно до ч. 4 ст. 122 КАС України ухвалено про вирішення справи в порядку письмового провадження.

Розглянувши фактичні обставини, на яких ґрунтується позов, об'єктивно оцінивши докази, які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, суд

ВСТАНОВИВ:

ОСОБА_1 працює старшим викладачем кафедри програмування факультету прикладної математики та інформатики Львівського національного університету імені Івана Франка, що підтверджується довідкою № 4496-Р від 07 жовтня 2015 року.

Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України "Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ" № 557 від 26 вересня

2005 року (надалі Наказ МОН №557) займана ним посада відповідає 17-тому тарифному розряду (Додаток до Наказу №2), до якого застосовується тарифний коефіцієнт 3 (Додаток до Наказу №1).

Згідно наданої позивачем копії листа за підписом ректора та в.о. начальника планово-фінансового відділу Львівського національного університету імені Івана Франка (а.с.7) заробітна плата старшого викладача розраховується з урахуванням Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери.

Єдину тарифну сітку розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери (далі - Єдина тарифна сітка) затверджено в Додатку №1 до Постанови Кабінету Міністрів України "Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери" № 1298 від 30 серпня 2002 р. (надалі Постанова КМУ №1298).

Відповідно до п.1 Постанови Кабінету Міністрів України "Про підвищення оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери" № 731 від 16 вересня 2015 року (надалі Постанова КМУ №731) абзац другий примітки 1 до Додатка 1 до Постанови КМУ №1298 викладено в наступній редакції:

"установити, що з 1 вересня 2015 р. у штатному розписі посадові оклади (тарифні ставки, ставки заробітної плати) працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери розраховуються виходячи з розміру посадового окладу (тарифної ставки) працівника 1 тарифного розряду з 1 вересня 2015 р. - 1012 гривень".

Відповідно до ч. 2 ст. 171 Кодексу адміністративного судочинства України право оскаржити нормативно-правовий акт мають особи, щодо яких його застосовано, а також особи, які є суб'єктом правовідносин, у яких буде застосовано цей акт.

Як попередньо встановлено судом, Позивач перебуває у трудових відносинах з навчальним закладом державної форми власності, а тому є працівником бюджетної сфери. Отже, Позивач є суб'єктом правовідносин, у яких застосовано оскаржуваний нормативно-правовий акт.

Стаття 19 Конституції України визначає, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до ст.94 Кодексу законів про працю України, заробітна плата - це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу.

Статтею 3 Закону України "про оплату праці" визначено, що мінімальна заробітна плата - це законодавчо встановлений розмір заробітної плати за просту,

некваліфіковану працю, нижче якого не може провадитися оплата за виконану працівником місячну, а також погодинну норму праці (обсяг робіт).

Мінімальна заробітна плата є державною соціальною гарантією, обов'язковою на всій території України для підприємств усіх форм власності і господарювання та фізичних осіб, які використовують працю найманих працівників.

Згідно ст.8 Закону України "Про оплату праці" держава здійснює регулювання оплати праці працівників підприємств усіх форм власності шляхом встановлення розміру мінімальної заробітної плати та інших державних норм і гарантій, встановлення умов і розмірів оплати праці керівників підприємств, заснованих на державній, комунальній власності, працівників підприємств, установ та організацій, що фінансуються чи дотуються з бюджету, а також шляхом оподаткування доходів працівників..

Однією з таких гарантій є ст. 6 Закону України "Про оплату праці" та ст.96 Кодексу законів про працю України, що встановлює принцип формування тарифної сітки на основі тарифної ставки робітника першого розряду (що встановлюється у розмірі, який перевищує законодавчо встановлений розмір мінімальної заробітної плати) та міжкваліфікаційних (міжпосадових) співвідношень розмірів тарифних ставок (посадових окладів).

Частиною 2 ст.8 Закону України "Про оплату праці" передбачено обов'язок Кабінету Міністрів України визначити умови розміру оплати праці працівників установ та організацій, що фінансуються з бюджету, тобто розробити на основі законодавчої гарантії механізм її реалізації - затвердження Єдиної тарифної сітки.

Стаття 98 Кодексу законів про працю України, якій консолідує ст.13 Закону України "Про оплату праці" визначає, що оплата праці працівників установ і організацій, що фінансуються з бюджету, здійснюється на підставі законодавчих та (на їх виконання) інших нормативних актів України, генеральної, галузевих, регіональних угод, колективних договорів у межах бюджетних асигнувань та інших позабюджетних доходів.

Умови визначення розміру оплати праці працівників бюджетної сфери закріплено у Постанові КМУ №1298, якою затверджено Єдину тарифну сітку (Додаток №1) та Схему тарифних розрядів посад керівних, наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників, професіоналів, фахівців та інших працівників бюджетних установ, закладів та організацій (Додаток №2). На її основі, ухвалено Наказ МОН № 557, в якому затверджено схему тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ.

Отже, базою розрахунку ставки (окладу) робітника першого розряду виступає розмір мінімальної заробітної плати та тарифна ставка робітника першого розряду встановлюється у розмірі, що перевищує законодавчо встановлений розмір мінімальної заробітної плати.

Аналогічна правова позиція викладена у науковому висновку Інституту держави і права ім. В.М. Корецького Національної академії наук України щодо розміру посадових окладів (тарифних ставок) працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери.

Відповідно до ст. 8 Закону України "Про Державний бюджет на 2015 рік" (час виникнення спірних правовідносин) розмір мінімальної заробітної плати становить 1378 грн.

Проте, закріплена в п.1 згадуваної Постанови норма про доповнення абзацу другого примітки 1 до додатка 1 до Постанови КМУ №1298 після цифр і слова "852 гривні" словами і цифрами ", з 1 вересня 2015 р. - 1012 гривень" є меншою законодавчо визначеному розміру мінімальної заробітної плати, отже мінімальна заробітна плата як базова величина для формування посадового окладу працівників не використовується.

З огляду на викладене, норми оскаржуваної постанови суперечать вимогам ст. 6 Закону України "Про оплату праці" та ст.96 Кодексу законів про працю України.

Щодо посилання відповідача на норми Рекомендації №R (80) 2 Комітету міністрів Ради Європи щодо дискреційних повноважень, суд зазначає наступне.

Згідно Рекомендацій Комітету Міністрів Ради Європи № R(80)2 стосовно здійснення адміністративними органами влади дискреційних повноважень, прийнятої Комітетом Міністрів 11 березня 1980 року на 316-й нараді, під дискреційними повноваженнями слід розуміти повноваження, які адміністративний орган, приймаючи рішення, може здійснювати з певною свободою розсуду, тобто, коли такий орган може обирати з кількох юридично допустимих рішень те, яке він вважає найкращим за даних обставин.

Адміністративний суд, перевіряючи рішення, дію чи бездіяльність суб'єкта владних повноважень на відповідність, закріпленим ч. 3 статті 2 Кодексу адміністративного судочинства України критеріям, не втручається у дискрецію (вільний розсуд) суб'єкта владних повноважень поза межами перевірки за названими критеріями. Завдання адміністративного судочинства полягає не у забезпеченні ефективності державного управління, а в гарантуванні дотримання вимог права, інакше було б порушено принцип розподілу влади.

Проте, з урахуванням судової практики Європейського суду з прав людини (рішення по справі Олссон проти Швеції від 24 березня 1988 року), вбачається, що запорукою вірного застосування дискреційних повноважень є високий рівень правової культури державних службовців, водночас, суди повинні відновлювати порушене право шляхом зобов'язання суб'єкта владних повноважень, прийняти конкретне рішення, якщо оскаржуване визнане неправомірним, а інших підстав для відмови у прийнятті рішення не вбачається. Протиправність Постанови КМУ №731 про внесення змін до Постанови КМУ №1298 суперечать наведеним вимогам законодавчих положень у сфері оплати праці (КЗпП України,ЗУ "Про оплату праці") прямо вказує на наявність правових підстав для зобов'язання відповідача України визначити умови розміру посадового окладу (тарифної

ставки) з урахуванням вимог ч. 3 ст. 6 Закону України "Про оплату праці", ч.3 ст.96 Кодексу законів про працю України та встановити розмір посадового окладу (тарифної ставки) працівника першого тарифного розряду, який використовується для формування посадових окладів (тарифних ставок) працівників усіх тарифних розрядів "Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери" (Додаток 1 до Постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298) на рівні, що перевищує розмір мінімальної заробітної плати.

Разом з цим суд не вбачає правових підстав для задоволення позову в частині визнання протиправними дій Кабінету Міністрів України щодо встановлення в оскаржуваній постанові розміру посадового окладу (тарифної ставки) працівника 1 тарифного розряду для розрахунку з 1 вересня 2015 р. у штатному розписі посадових окладів (тарифних ставок, ставок заробітної плати) працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери на рівні 1012 гривень, оскільки способом реалізації такого повноваження є прийняття оскарженого акту (рішення), отже належним способом захисту прав позивача є саме визнання нечинною оскаржуваної постанови

Відповідно до ч. 1, 2 ст. 71 Кодексу адміністративного судочинства України кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 72 цього Кодексу. В адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача, якщо він заперечує проти адміністративного позову.

Дослідивши обставини справи, проаналізувавши вищезазначені правові норми, суд приходиться до висновку, що вимоги позивача підлягають частковому задоволенню.

На підставі викладеного, керуючись статтями 69-71, 72, 94, 159-165, 171, 254 Кодексу адміністративного судочинства України, суд,

ПОСТАНОВИВ:

1. Адміністративний позов задовольнити частково.
2. Визнати незаконними п. 1, 2 Постанови Кабінету Міністрів України "Про підвищення оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери" № 731 від 16 вересня 2015 року.
3. Зобов'язати Кабінет Міністрів України визначити умови розміру посадового окладу (тарифної ставки) з урахуванням вимог ч. 3 ст. 6 Закону України "Про оплату праці", ч.3 ст.96 Кодексу законів про працю України та встановити розмір посадового окладу (тарифної ставки) працівника першого тарифного розряду, який використовується для формування посадових окладів (тарифних ставок) працівників усіх тарифних розрядів "Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій

окремих галузей бюджетної сфери" (Додаток 1 до Постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. N 1298) на рівні, що перевищує розмір мінімальної заробітної плати.

4. Відмовити у задоволенні решти позовних вимог.

Постанова набирає законної сили в порядку передбаченому ст.254 Кодексу адміністративного судочинства України та може бути оскаржена в апеляційному порядку повністю або частково за правилами, встановленими ст.ст.185-187 Кодексу адміністративного судочинства України, шляхом подання через суд першої інстанції апеляційної скарги.

Головуючий суддя

В.І. Келеберда

Судді

В.М. Данилишин

І.А. Качур